

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a členov senátu JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Emila Franciscyho, v právnej veci žalobkyne **M.**, bývajúcej v N., zastúpenej JUDr. E., advokátkou so sídlom v N., proti žalovanému **M.**, bývajúcemu v N., zastúpenému JUDr. I., advokátkou so sídlom v B., **o zaplatenie 22 920,28 € (690 496,50 Sk)** s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9 C 220/1996, na dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2008 sp. zn. 7 Co 197/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa v tomto súdnom konaní uplatnila tri rôzne nároky – na zaplatenie sumy 297 911,50 Sk, ktorá podľa nej predstavovala na ňu pripadajúcu časť majetku získaného spoločným výkonom činností účastníkov konania v združení, ďalej na zaplatenie sumy 142 585 Sk, o ktorú bola ukrátená plnením, ktoré žalovaný bez jej súhlasu poskytol zo spoločných prostriedkov tretím osobám, a napokon na zaplatenie 250 000 Sk, ktoré zo svojho poskytla na spoločný výkon činností v združení.

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom zo 16. novembra 2004 č.k. 9 C 220/1996-467 zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej 297 911,50 Sk s príslušenstvom (vymedzeným vo výroku

rozsudku), ďalej 142 585 Sk s príslušenstvom (vymedzeným vo výroku rozsudku), a napokon 250 000 Sk s príslušenstvom (vymedzeným vo výroku rozsudku). Konanie v časti o zaplatenie 190 492,10 Sk zastavil (§ 96 ods. 1 O.s.p.), lebo žalobkyňa po zaplatení tejto sumy žalovaným vzala žalobu v tejto časti späť. Súd prvého stupňa rozhodol aj o náhrade trov konania. Na odôvodnenie rozhodnutia vo veci samej uviedol, že účastníci konania za účelom spoločného výkonu činností vytvorili v júni 1995 združenie v zmysle § 829 Občianskeho zákonníka, ktoré však k 31. júlu 1996 rozpustili. Predmetom konania bolo vyporiadanie majetku získaného výkonom spoločnej činnosti v rámci združenia a vrátenie hodnôt poskytnutých na účel združenia. K prvej časti žaloby súd uviedol, že čistý majetok združenia v čase jeho rozpustenia bol 1 028 996,02 Sk, preto podiel každého spoločníka predstavoval 514 498 Sk. Žalovaný v priebehu konania vyplatil žalobkyni 190 492,10 Sk a žalobkyňa nepožadovala sumu 26 094,40 Sk, ktorou bola vyčíslená polovica nedobytných pohľadávok za obdobie výkonu spoločnej činnosti. Na doplatenie tak zostala suma 297 911,50 Sk, ktorá vyjadruje žalobkyni patriacu polovicu majetku získaného spoločnou činnosťou (§ 835 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ sa žalobkyňa druhou časťou žaloby domáhala zaplatenia sumy 142 585 Sk, ktorú žalovaný vyplatil bez jej súhlasu (§ 836 ods. 1 Občianskeho zákonníka) P. a R. na základe mandátnych zmlúv za práce pre združenie, súd považoval jej žalobu za opodstatnenú, lebo v uvedenej čiastke došlo k majetkovej ujme žalobkyne, ktorú spôsobil žalovaný. Súd prvého stupňa považoval za opodstatnenú aj časť žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 250 000 Sk ako rozdielu medzi sumou 450 000 Sk (poskytnutou pôvodne pre účely združenia, na nákup počítača zn. Macintosh) a sumou 200 000 Sk, ktorú žalovaný vrátil žalobkyni; na tom nič nemení, že nešlo o pôžičku v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka, ale o investíciu v zmysle § 831 až § 833 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. a § 148 ods. 3 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Nitre rozsudkom zo 16. decembra 2005 sp. zn. 7 Co 72/2005 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni do 3 dní 133 058 Sk (s bližšie vymedzeným príslušenstvom) a 250 000 Sk (s bližšie určeným príslušenstvom); žalobu vo zvyšku zamietol. Rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania. Oboch účastníkov napokon zaviazal nahradiť štátu trovy konania. Na odôvodnenie rozhodnutia vo veci samej uviedol, že oproti výsledkom dokazovania, ktoré vykonal súd prvého stupňa, dospel zopakovaním dokazovania k čiastočne

odlišným skutkovým záverom. V časti konania o zaplatenie 297 911,50 Sk zaujal odvolací súd záver o (ne) čiastočnej opodstatnenosti žaloby. Žalobkyňa v daňovom priznaní za rok 1995 uviedla, že mala príjem 329 707 Sk. Keďže nepreukázala konkrétny zdroj tohto príjmu, odvolací súd považoval celý tento príjem za súčet všetkých peňažných prostriedkov, ktoré v roku 1995 vybrala z pokladne združenia. Pokiaľ teda znalec vyjadril čistý obchodný majetok sumou 1 028 996,02 Sk, konečný stav na vyporiadanie predstavoval 699 289 Sk (1 028 996,02 – 329 707 Sk); polovica z toho je 349 644,50 Sk. Žalovaný už žalobkyni zaplatil 109 492,10 Sk, preto by jej mal zaplatiť ešte 159 152,40 Sk. Keďže žalobkyňa nepožadovala náhradu za polovicu nedobytných pohľadávok (26 094,40 Sk), odvolací súd na celkové vyporiadanie uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalobkyni 133 058 Sk. Pokiaľ ide o časť žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia 142 585 Sk, odvolací súd na základe výsledkov doplneného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa ničím nepreukázala vznik ňou tvrdenej majetkovej ujmy v tejto výške (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a že žaloba je v tejto časti neopodstatnená. Odvolaním napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ukladajúci žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 250 000 Sk s príslušenstvom, odvolací súd označil za založený na vecne správnych a úplných skutkových zisteniach, i keď právne nemali byť posúdené podľa § 836 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale podľa § 657 a § 516 Občianskeho zákonníka. Príslušenstvo (úroky z omeškania) určil podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, pričom do omeškania s plnením sumy 133 058 Sk sa žalovaný dostal 7. februára 1997 (kedy uplynula v žalobe uvedená lehota 15 dní) a s plnením sumy 250 000 Sk uplynutím lehoty 3 dní od rozšírenia žaloby (doručenej mu 10. februára 1997). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil odvolací súd poukazom na § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p. a § 148 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadli dovolaniami obaja účastníci konania. Dovolací súd rozsudkom z 26. júla 2007 sp. zn. 3 Cdo 256/2006 odmietol dovolanie žalovaného; zrušil zmeňujúci výrok rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 16. decembra 2005 sp. zn. 7 Co 72/2005 v časti, v ktorej bola žaloba vo zvyšku zamietnutá; tento rozsudok zrušil tiež vo výroku o náhrade trov konania a vec v rozsahu zrušenia vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie. Vo svojich dôvodoch konštatoval, že pre záver odvolacieho súdu o (ne)uskutočnení výberov žalobkyňou bolo potrebné zopakovať dokazovanie ako celok nielen listinnými dôkazmi, ale aj výsluchmi svedkov a účastníkov konania, bez ktorých odvolací súd nemohol mať dostatočný podklad pre záver o nesprávnosti skutkových záverov

súdu prvého stupňa. Zmenou rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd porušil § 213 O.s.p., konanie zaťažil procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., preto jeho dôsledkom bolo zrušenie napadnutého výroku rozsudku odvolacieho súdu vo výroku o zamietnutí žaloby v rozsahu 164 853,50 Sk (297 911,50 Sk - 133 058 Sk) s príslušenstvom a vrátenie vecí v rozsahu zrušenia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Pokiaľ dovolanie žalobkyne smerovalo proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bola zamietnutá jej žaloba o zaplatenie 142 585 Sk s príslušenstvom, v tejto časti toto považoval dovolací súd za dôvodné, preto rozsudok odvolacieho súdu v tejto časti zrušil a v zrušenom rozsahu vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Poukázal, že z listinných dôkazov, ktorými odvolací súd doplnil dokazovanie, totiž zatiaľ nad všetky pochybnosti nevyplýva, že by žalobkyňa mala vedomosť o tom, že P. a R. plnia pracovné úlohy pre združenie a v úmysle realizovať spoločné zámery združenia, a nie pre žalovaného a v úmysle realizovať jeho individuálne zámery. Rovnako zatiaľ nebola jednoznačne preukázaná jej vedomosť o tom, že menovaným vyplatené peňažné prostriedky sú ich odmenou za činnosť v prospech združenia (a nie žalovaného). Záver odvolacieho súdu, že žalobkyňa napriek poučeniu v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. neoznačila žiadny dôkaz na preukázanie vzniku majetkovej ujmy, vyčíslenej vo výške jednej polovice sumy vyplatenej ako odmena uvedeným osobám, dovolací súd považoval za nesprávny. Na preukázanie ujmy tejto povahy a tejto podstaty označila už v žalobe dôkazy spôsobom, ktorý odvolaciemu súdu umožňoval posúdiť opodstatnenosť jej žaloby. Dovolanie žalovaného v celom jeho rozsahu považoval dovolací súd za procesne neprípustné, a preto ho odmietol.

V ďalšom konaní Krajský súd v Nitre (v poradní druhým) rozsudkom z 30. júna 2008 sp. zn. 7 Co 197/2007 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť v lehote 3 dní zaplatiť žalobkyni sumu 142 585 Sk so 16,2 % úrokmi z omeškania od 14. februára 1997 do zaplatenia spolu s náhradou trov konania vo výške 145 943 Sk s tým, že žalobu vo zvyšku zamietol. Vychádzajúc z výsledkov opakovaného dokazovania vrátane výsluchov účastníkov konania a svedkyne I. dospel k rovnakému skutkovému i právnomu záveru, aký uviedol vo svojom skoršom rozsudku. Odvolací súd považoval príjem 329 707 Sk za súčet všetkých peňažných prostriedkov, ktoré v roku 1995 žalobkyňa vybrala z pokladne združenia. Vychádzajúc z čistého obchodného majetku stanoveného znalcom 1 028 996,02 Sk, konečný stav na vyporiadanie mal predstavovať 699 289 Sk (1 028 996,02 – 329 707 Sk) a jeho polovica 349 644,50 Sk. Žalovaný v priebehu konania zaplatil žalobkyni 190 492,10 Sk, preto rozdiel predstavuje

159 152,40 Sk (349 644,50 Sk – 190 492,10 Sk). Žalobkyňa uznala, že bude znášať polovicu nedobytných pohľadávok 26 094,40 Sk ($\frac{1}{2}$ z 52 188,80 Sk), odvolací súd potom vychádzal z toho, že žalovaný má na celkové vyporiadanie uhradiť žalobkyni 133 058 Sk. Pokiaľ ide o časť žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia 142 585 Sk, odvolací súd poukázal na názor vyslovený dovolacím súdom a ďalej vychádzal zo skutkového záveru zaujatého v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku. Podľa tohto žalovaný vyplatil 285 170 Sk ako odmenu na základe mandátnej zmluvy R. a P. bez súhlasu žalobkyne, napriek tomu, že tento bol podľa zmluvy nutný. Obranu žalovaného, že žalobkyňa musela o činnosti viesť odvolací súd vzhľadom na zákonnú úpravu a obsah zmluvy o združení, nepovažoval za právne významnú. Žalobkyňa svoju vedomosť popierala a žalovaný dôkazy v tomto smere nenavrhol.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žaloba sa vo zvyšnej časti zamietla (t.j. o zaplatenie 164 853,50 Sk s príslušenstvom, nakoľko suma 133 058 Sk s príslušenstvom bola žalobkyni právoplatne priznaná rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo 16. decembra 2005 sp. zn. 7 Co 72/2005), napadla dovolaním žalobkyňa. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušil a vec tomuto súdu vrátil na ďalšie konanie. Uviedla, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a konanie je postihnuté tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Predovšetkým namietala nesprávne vyhodnotenie dôkazov odvolacím súdom, ak tento dospel k záveru, že žalobkyňa vybrala z pokladne združenia 329 707 Sk. Túto skutočnosť nepreukazujú výpovede účastníkov ani svedkyne S., ide o ničím nepreukázanú fikciu, ktorá nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalovaný na seba prevzal povinnosť viesť účtovníctvo v združení, mal preto povinnosť preukázať ako s peniazmi nakladal (tiež to, či a aké peniaze dal žalobkyni). Príjmy združenia neboli žalovaným vedené na dohodnutom účte, súd mal preto preskúmať účet žalobcu (č. 7864142-172/0900) a zistiť, či tam uvedené príjmy nepatria do združenia. Súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, ak dospel k záveru, že ďalšie príjmy žalobkyne pozostávali z predmetného združenia bez tohto, aby pripustil, že tak žalobkyňa, ako aj žalovaný mali mimo týchto aj iné príjmy.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu označil rozsudok odvolacieho súdu za vecne správny a žiadal dovolanie zamietnuť. Poukázal (o.i.) na výpoveď žalobkyne, v ktorej táto uviedla, že

účtovníctvo združenia sa viedlo v zošite a viedol ho žalovaný. V uvedenom zošite sa uvádzajú presné sumy a podľa nich žalovaná v roku 1995 prijala 112 000 Sk, v roku 1996 prijala 210 000 Sk a od 6. júla 1995 do 26. februára 1996 prijala minimálne 322 000 Sk. Správnosť údajov v zošite žalobkyňa potvrdila podpismi. Žalobkyňa prijala svoj podiel zo združenia vo výške 645 550 Sk (190 492 Sk podiel na zisku za rok 1996, 322 000 Sk výbery z pokladne, 133 058 Sk na základe právoplatného rozhodnutia súdu v tomto konaní). Vychádzajúc zo znaleckého posudku znalca I. pripadala na jedného spoločníka združenia výplata 488 403,60 Sk. Žalobkyňa prijala bez právneho dôvodu 157 146 Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorá je riadne zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody neposudzuje dovolací súd iba podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne

obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Uvedené procesné vady neboli v dovolaní tvrdené a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

Povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní zaťaženom procesnou vadou, nie je daná len vo vzťahu k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p., ale tiež vo vzťahu k procesným vadám inej závažnej povahy (tzv. iným vadám), pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p.). So zreteľom na dôvody dovolania dovolací súd skúmal, či v prejednávanej veci nedošlo k takejto procesnej vade v zmysle právnej úpravy platnej v čase rozhodovania súdov – Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom do 14. októbra 2008 (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 213 ods. 1 OSP platí, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 4. Podľa § 213 ods. 2 OSP ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám. Odvolací súd zmení rozhodnutie, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1) [§ 220 ods. 1 OSP]. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, ak odvolací súd považuje skutkový stav, tak ako ho zistil súd prvého stupňa za neúplný, nedostatočný alebo nesprávny, môže tento súdom prvého stupňa zistený skutkový stav zmeniť len vtedy, ak dokazovanie opakuje alebo ho doplní vykonaním ďalších dôkazov za splnenia podmienok v zmysle § 213 ods. 3 a 4 OSP. Ustanovenie § 213 ods. 2 OSP umožňuje odvolaciemu súdu, aby na základe opakovaného dokazovania dospel k vlastnému zisteniu skutkového stavu, ktoré môže byť odlišné od skutkového zistenia, ktoré urobil súd prvého stupňa. Ak sa však odvolací súd chce odchýliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, musí dokazovanie sám opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 OSP. Len takýto postup je aj v súlade so zásadou priamosti a ústnosti občianskoprávneho konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k záveru o nedôvodnosti žaloby, dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa.

V tejto súvislosti treba ešte doplniť, že jednou zo základných zásad občianskeho súdneho konania je zásada dvojinstančnosti tohto konania. Odvolací súd preskúmava správnosť skutkových zistení súdu prvého stupňa a právneho posúdenia veci, ku ktorému súd prvého

stupňa na základe skutkových zistení v rozhodnutí dospel, ako i správnosť konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia súdu prvého stupňa. V prípade, ak súd prvého stupňa dospeje na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, alebo ak k správne rozhodnutiu o veci sú potrebné pre rozhodnutie podstatné a zásadne významné skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa nezistil, sú dané podmienky pre zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa len vtedy, ak odvolací súd dokazovanie opakuje alebo ho doplní (§ 213 ods. 2 až 4 OSP); dôsledkom porušenia týchto procesných ustanovení odvolacím súdom je nesprávne rozhodnutie vo veci a tým zaťaženie odvolacieho konania vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa, pokiaľ ide o nárok na vzájomné vysporiadanie členov združenia v dôsledku jeho zrušenia k 31. júlu 1996, dospel k záveru, že podiely na majetku získanom pri výkone spoločnej činnosti žalobkyne a žalovaného v združení bez právnej subjektivity uzavretej v zmysle § 829 Občianskeho zákonníka ku dňu rozpustenia združenia sú rovnaké. Polovica z čistého obchodného majetku združenia pripadajúca na žalobkyňu je 514 498 Sk ($\frac{1}{2}$ z 1 028 996,02 Sk). Z uvedenej sumy už žalovaný zaplatil žalobkyňi 190 492,10 Sk. Žalobkyňa ďalej znáša aj polovicu nedobytných pohľadávok združenia 26 094,40 Sk ($\frac{1}{2}$ z 52 188,80 Sk). Výška podielu žalobkyne z majetku združenia, ktorú bol žalovaný povinný v rámci vzájomného vysporiadania ku dňu rozpustenia združenia vyplatiť je 297 911,50 Sk s príslušenstvom (514 498 Sk - 190 492,10 Sk - 26 094,40 Sk) vychádzajúc zo záveru o nepreukázaní hotovostných výberov peňažných prostriedkov žalobkyňou z pokladne združenia.

Odvolací súd po opakovaní dokazovania, riadiac sa pritom právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným vo veci sp. zn. 3 Cdo 256/2006, v odôvodnení svojho rozsudku odkázal na skutkový stav a jeho právne závery, ktoré prezentoval vo svojom predchádzajúcom rozsudku (rozsudok zo 16. decembra 2005 sp. zn. 7 Co 72/2005). Tieto doplnil o zistenie, že žalobkyňa mala priznané príjmy zo združenia v daňovom priznaní za rok 1995 v sume 329 707 Sk. Žalobkyňa ani dodatočne neobjasnila, z akých iných obchodných činností mala príjmy. Odvolací súd považoval údaj o príjme 329 707 Sk uvedený v jej daňovom priznaní za sumy, ktoré žalobkyňa prijala (vybrala) so súhlasom žalovaného z pokladne združenia. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd na rozdiel od zistenia znalca B. za skutočný stav pokladne k 31. decembru 1995 považoval stav finančných prostriedkov 114 271,55 Sk (443 978,15 Sk - 329 707 Sk). Na základe toho konečný stav na vypořádanie k 31. júlu 1996 bol 699 289 Sk,

z ktorého polovica je 349 644,50 Sk, pričom po zohľadnení platby žalovaného v prospech žalobkyne vo výške 190 492,10 Sk a nedobytné pohľadávky pripadajúcej na žalobkyňu 26 094,402 Sk, zostáva na vyrovnanie zo strany žalovaného suma 133 058 Sk. Vo zvyšnej časti nároku na vzájomné vysporiadanie majetku rozpusteného združenia (164 853,50 Sk) odvolací súd žalobu zamietol.

Za skutkové zistenie, ktoré nemá podľa obsahu spisu oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné považovať výsledok hodnotenia dôkazov, ktoré nezodpovedá postupu vyplývajúceho z § 132 OSP, pretože súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov a vyjadrenia účastníkov nevyplynuli ani inak nevyšli v konaní najavo, pretože súd prehliadol rozhodné skutočnosti, ktoré boli prevedenými dôkazmi preukázané alebo vyšli v konaní najavo, alebo pretože v hodnotení dôkazov je z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti logický rozpor, alebo ktorý je v rozpore s § 133 až 135 OSP. Skutkové zistenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní v podstatnej časti vtedy, ak sa týka skutočnosti, ktoré boli významné pre posúdenie veci z hľadiska hmotného (prípadne procesného) práva.

Dovolací súd sa stotožňuje s odvolacím súdom, ktorý z hľadiska vzájomného majetkového vysporiadania sa členov po rozpustení združenia považoval bez ďalšieho za relevantnú skutočnosť o prijatí peňažných prostriedkov jedným zo spoločníkov združenia (žalobkyňou) z majetku združenia počas jeho činnosti.

Skutočnosti o vyberaní peňazí žalobkyňou vyplývali nielen z tvrdenia žalovaného (č.l. 96 spisu) a svedkyne S. (č.l. 122 spisu), ale aj z vyjadrenia žalobkyne (č.l. 97 a 98 spisu). Žalobkyňa ani v dovolacom konaní nepoprela, že vyberala peniaze z pokladne združenia a neoznačila dôkazy preukazujúce zdroj príjmov uvádzaných v jej daňovom priznaní za rok 1995, o ktorých „len“ tvrdí, že ich mohla mať aj z inej podnikateľskej činnosti, než bola jej činnosť v dotknutom združení. V ďalšom polemizuje s hodnotením jednotlivých dôkazov odvolacím súdom a interpretuje z nich vlastné hodnotiace skutkové závery. Pokiaľ teda odvolací súd pri inak nespornej skutočnosti o prevzatí peňazí žalobkyňou z prostriedkov združenia pri ich výške vychádzal z majetkového priznania žalobkyne z dani z príjmov fyzickej osoby, nemožno z uvedeného hľadiska hodnotiace závery súdu vychádzajúce aj z listinného dôkazu spracovaného daňovníčkou (žalobkyňou) považovať za také, ktoré by nemali podľa obsahu spisu oporu vo vykonanom dokazovaní, ktoré by nezodpovedali postupu

vyplývajúcejmu z § 132 OSP. Správne odvolací súd vychádzal z toho, že daňovník v daňovom priznaní uvádza reálne preukázateľné údaje a ak žalobkyňa nevedela súdu preukázať pôvod príjmov z podnikateľskej činnosti dosiahnutej v roku 1995, je len logickým vyústením, že odvolací súd uvedené príjmy považoval za reálne preukázateľné a existujúce v rámci podnikateľskej činnosti žalobkyne uskutočňovanej práve v dotknutom združení. V tejto súvislosti neobstojí argumentácia dovolateľky ohľadne dôkazného bremena, ktoré podľa jej názoru nesie žalovaný. Vychádzajúc zo skutočnosti, ktorá nebola medzi účastníkmi sporná o tom, že žalobkyňa viackrát prevzala peniaze z pokladne združenia, bolo povinnosťou súdu v zmysle § 120 ods. 1 OSP vykonať, resp. prihliadnúť na už vykonané dôkazy, z ktorých táto skutočnosť (vrátane jej výšky) v konaní vyšla najavo. Povinnosťou účastníka konania, ktorému je takto zistená skutočnosť spôsobilá nepriaznivo zvrátiť výsledok sporu má právo označiť alebo predložiť dôkazy na jej vyvrátenie (ťažší ho dôkazné bremeno). Procesnoprávnym následkom neunesenia dôkazného bremena účastníkom konania je jeho neúspech v spore.

Dovolací súd vzhľadom na obsah námietok dovolateľky poznamenáva, že dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. možno napadnúť iba výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého však vyplýva len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Zistením, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné rozumieť iba také zistenie, ktoré je pre rozhodnutie súdu právne významné. Ak však v tomto smere nie je možné súdu vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi [napr. že súd nemal uveriť svedkovi a mal vychádzať z iného dôkazu (napr. listinného), že niektorý z dôkazov nie je dôležitý a mali sa zabezpečiť iné dôkazy a podobne]. Uvedené znamená, že hodnotenie dôkazov, a teda ani skutkové zistenia ako jeho výsledok, z iných než z vyššie uvedených dôvodov, nemožno dovolaním úspešne napadnúť.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným vo veci sp. zn. 3 Cdo 256/2006 v potrebnom rozsahu opakovane dokazovanie v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, pri hodnotení dôkazov sa riadil § 132 až 136 OSP a pri tom postupe sa nedopustil vady § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. V dovolaní sa preto neopodstatnene uvádza, že v konaní došlo k procesnej vade tejto povahy.

Dovolateľka v dovolaní namietala, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Bližšie neuviedla,

v čom uvedený dôvod vidí. Ak dovolateľ podáva dovolanie z dôvodu uvedeného v § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., nestačí len samotné poukázanie na označenie, alebo text tohto zákonného ustanovenia. Nevyhnutnou náležitosťou dovolania je v takomto prípade vymedzenie, ktorý právny záver a z akých dôvodov nepovažuje za správny. Pokiaľ v dovolaní chýba táto (osobitná) náležitosť, nie je vymedzený obsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu a rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nemožno preskúmať z hľadiska opodstatnenosti takto „uplatneného“ dovolacieho dôvodu (viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. mája 2007 sp. zn. 3 Cdo 61/2006, ktoré bolo uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 36/2007). Dovolateľka v podanom dovolaní nevymedzila právny záver odvolacieho súdu, o ktorom by tvrdila, že je nesprávny, dovolaciemu súdu nebol vymedzený obsah prieskumnej činnosti v tomto smere, a preto rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo možné z tohto hľadiska vecne posúdiť.

Z dôvodov uvedených vyššie dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neoprávnene napadla rozsudok odvolacieho súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd žalovanému nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková